

ALA-SATAKUNNAN YMPÄRISTÖSEURA

Jäsenkirje 2/2017

Vieraslajit ovat lajeja, jotka ovat levinneet luontaiselta levinneisyysalueeltaan uudelle alueelle ihmisen mukana joko tahattomasti tai tarkoituksella. Vieraslajit voivat aiheuttaa haittaa ympäristölle ja alkuperäiselle lajistolle. Hyvä esimerkki tällaisesta on jättipalsami, jonka on todettu tuhoavan alkuperäistä kasvillisuuttamme. Vieraslajit voivat myös aiheuttaa taloudellista tai terveydellistä vahinkoa ihmiselle.

Osa vieraslajeista on jo niin kotiutunut Suomeen, että niiden poistaminen Suomen lajistosta on mahdotonta. Lajeihin suhtaudutaan kuitenkin hyvin erilaisilla tavoilla ja asenteilla riippuen siitä onko lajista ihmiselle jotain hyötyä. Joskus nämä suhtautumistavat kaipaavat mielestäni kyseenalaistusta ja tuuletusta. Valkohäntäpeura ja supikoira ovat hyviä esimerkkejä vahvana elävistä mielikuvista ja asenteista.

Valkohäntäpeura (nyk. valkohäntäkauris) on luokiteltu tarkkailtavaksi tai paikallisesti haitalliseksi vieraslajiksi Suomessa. Se tuotiin Suomeen Pohjois-Amerikasta 1930-luvulla riistaeläimeksi. Se ei selviä Suomen lumipeitteisessä maastossa talvisin ilman ruokintaa. Nykyinen leuto ilmasto on kuitenkin sille suosiollinen. Valkohäntäpeuroja päätyy metsästäjien lihavarastoihin vuosittain n. 25 000 yksilöä. Valkohäntäpeura on hirven jälkeen Suomen tärkein riistaeläin.

Valkohäntäpeurakanta on vahvin Satakunnassa, Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla ja Hämeessä. Se aiheuttaa vahinkoa paitsi kasvimaille ja puutarhoissa myös taimikoissa. Peura toimii muitten hirvieläinten tapaan isäntäeläimenä punkille, joka aiheuttaa vuosittain arviolta 7000 ihmisen sairastumisen borreliosiin ja 50-60 aivokuumeetartuntaa. Näitten sairastumisten taloudellinen vaikutus yhteiskunnalle on arvoitus.

Valkohäntäpeura on vuosittain syypäänä satoihin liikennekolareihin. Vuonna 2014 peurakolareiden laskennalliset kustannukset yhteiskunnalle olivat 33 miljoonaa euroa. Kanta on Riistakeskuksen mukaan koko ajan vahvistunut ja peurojen aiheuttamat onnettomuudet ovat lisääntyneet vuoden 2014 tehdyn tilaston jälkeen.

Supikoira on luokiteltu haitalliseksi vieraslajiksi Suomessa ja koko EU:n alueella. Se on alun perin kotoisin Kaakkois-Aasiasta. Suomeen supikoiria tuotiin tarhoihin turkiseläimeksi, mutta nykyinen luonnonkanta on saanut alkunsa Venäjälle istutetusta populaatiosta ja sieltä Suomeen kulkeneista yksilöistä. Ensimmäiset Suomeen vaeltaneet supikoirat tavattiin Suomessa jo 1930- ja 1940-luvuilla, mutta varsinainen levittäytyminen käynnistyi 1950-luvulta alkaen. Tällä hetkellä supikoiria tavataan pohjoisinta Lappia lukuun ottamatta koko maassa.

Supikoira on kaikkiruokainen opportunisti, joka kykenee hyödyntämään hyvinkin erilaista ravintoa myyristä ja päästäisistä viljaan ja juureksiin. Supikoiralla on ihmisten mielissä vahva negatiivinen maine linnunpesien tuhoajana. Tutkimustulokset liittyen supikoiran käyttämään ravintoon ovat kuitenkin osoittaneet, että supikoiran mainetta lintukantojen tuhoajana on vahvasti liioiteltu. Nykyisen tutkimustiedon valossa supikoirasta aiheutuva suurin häirtatekijä ihmiselle tai kotieläimille on sen rooli

mahdollisten sairauksien ja loisien kantajana. Se voi levittää kapia, trikinelloosia, ekinokokkoosia ja pahimmassa tapauksessa rabiasta. Näitä samoja tauteja levittävät kuitenkin myös mm. ketut, sudet, koirat ja ilvekset.

Ihmisten asenteisiin nämä supikoiraa koskevat tutkimukset eivät kuitenkaan ole vaikuttaneet, supikoira on vihatuin pienpetomme ja pelkästään siitä julkaistut valokuvat esim. sosiaalisessa mediassa saavat aikaan vihamyrskyn.

Mielikuvat ja käsitykset valkohäntäpeurasta ja supikoirasta pysyvät vahvoina, vaikka tilastot ja tutkimukset osoittaisivat todellisuuden toisenlaiseksi.

Valkohäntäpeura on tilastojen mukaan yksi Suomen vaarallisimmista eläimistä. Vaan mitä tekee ihminen? Kantaa peuroille ruokaa metsään ja pahimmissa tapauksissa aivan asutuksen tuntumaan, josta peurat liikkuvat teille. Ruokinnan myötä peurakanta vahvistuu edelleen. Silti peurojen metsästystä ei vapauteta vaan sitä rajoitetaan asettamalla vuosittaiset maksimisaalismäärät. Miksi valkohäntäpeuran aiheuttamat haitat ja sen tuottamat miljoonien eurojen kustannukset ovat edelleen ihmisen mielestä hyväksyttäviä verrattuna siitä saatuun hyötyyn? Miksi vieraslajin annetaan aiheuttaa näin paljon haittaa Suomessa ja se ei aiheuta mitään julkista keskustelua?

Miksi toisaalta taas supikoira on niin vihattu, vaikka tutkimukset osoittavat sen olevan aivan muuta kuin pelkkä linnunpesien tuhoaja? Miksi yleisin kommentti supikoirasta on ”tappakaa pois”? Miksi loukkaantuneen supikoiran auttaja leimataan järjettömäksi, mutta valkohäntäpeuraa auttaneet ihmiset ovat sankareita? Miksi lokeroimme eläimet vain siitä saatavan hyödyn mukaan? Ja miksi kaikesta pitäisi yleensäkin olla aina ihmiselle hyötyä?

Vanhojen asenteiden tuuletus ja asioiden kyseenalaistaminen tekevät hyvää välillä meille kaikille. Ja kysymällä opimme ehkä jotain uutta, myös itsestämme.

Harrastusryhmän suojelema pakastimen täyte vai miljoonavahinkoja aiheuttava haittaeläin?

Linnunpesien varma tuhoaja vai söpö lyllettäjä?

Tuulista syksyä kaikille toivottelee puheenjohtaja Niina

Lähteet:

Vieraslajit.fi-sivusto, Suomen riistakeskus, Liikennevirasto, Evira

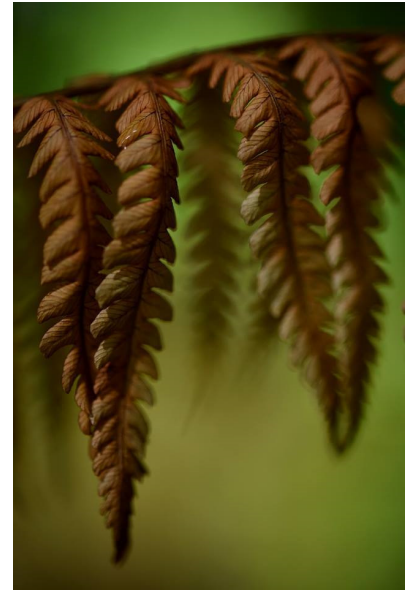
Luonto voimavarana

Oman luontosuhteeni rakennuspalikoina ovat toimineet sekä omat kokemukset, että myöskin pohdinnat. Minulla on ollut onni elää elämäni kulloisellakin hetkellä ympäristössä, missä olen voinut seurata, tutkiskella ja ihmetellä luonnon ihmeitä ja samoilla sen keskellä hiljaisuutta kuunnellen ja sieltä voimaa itselleni ammentaen.

Lähes päivittäin liikun metsän keskellä ja se ei koskaan torju minua, vaan toivottaa minut aina tervetulleeksi. Koen aina oloni siellä myös turvalliseksi. Välillä halailen puita ja toisinaan heittäydyn pehmeälle, sammaleiselle mättäälle makaamaan ja puiden latvoja tuijottelemaan. Metsällä ja luonnolla ylipäänsä, on hoitava ja terapeuttiivinen vaikutus niin keholle kuin mielellekin. Siellä olo laskee sykettä ja rauhoittaa mieltä. Myös vastustuskyky paranee.

Valokuvannut olen nyt muutaman vuoden ajan ja sen kautta minulle on avautunut uudenlainen, ihmeellisen ihana; taianomainenkin maailma. Kuvaaminen on minulle myös yksi tärkeä itseilmaisun väline mm. runojen kirjoittamisen ohella. Kaikille kokemuksille ja tuntemuksille ei löydy kuitenkaan aina sanoja ja kuvien avulla niitä voi sanoittaa. Valokuvaajana olen monipuolinen; kuvaan paljon luonnosta löytämiäni yksityiskohtia, mutta myöskin kaikkea muuta, joka kiinnostaa minua.

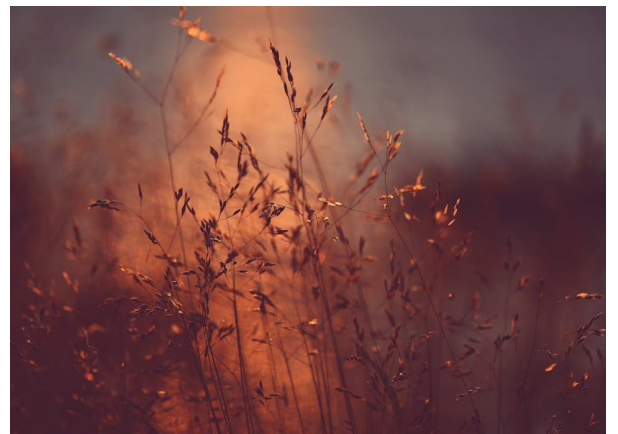
Olen iloinen, jos onnistun tallentamaan kuvieni kautta erilaisia hetkiä ja tunnelmia, luonnon kauneutta ja mystisyyttäkin, jotka puhuttelevat katsojan sisintä tavalla tai toisella.

*"Halasin minä puita,
keimailin kilpaa tuhansien kaislojen kanssa.
Vieheä tuuli tarttui lanteisiini
ja sai minun poskeni hehkumaan onnesta punaisina."*

*"Elämäni on
kimmeltävinä pisaroina
järven pinnalla.
Nosta ne huulillesi
ja kirjoita niillä runo minun iholleni."*

Mervi Utria

Luonnossa oleilu tekee ihmiselle hyvää

Mukaan ASYS:n retkille ja talkoisiin ovat tervetulleita kaikki luonnosta kiinnostuneet, tunnet luontoa sitten enemmän taikka vähemmän. Vuoden aikana olemmekin liikkuneet monenlaisissa maastoissa.

Pieni katsaus vuoden toiminnasta:

Viime syyskuussa järjestettiin SIENIRETKI Metsolan suojelualueella. Loppukuusta oli myös Pekka Parviaisen vetämä TÄHTIRETKI. Kauttualla vanhalla täyttömäellä oli retkelle tarpeeksi pimeää, vaikka taivas olikin puolipilvinen.

Lokakuussa SYYSRETKI suuntautui Puurijärven luonnontilaisille soille.

Tammikuussa tehtiin jo perinteeksi tullut LUMIJÄLKIRETKI Köyliön metsiin, toisen retkivastaavan Erkki Jaakohuhdan opastamana.

Helmikuussa Harolan pellolla järjestettiin toinen TÄHTIRETKI. Kirpeässä ja kuulaassa pakkassäässä opittiin kaukoputken avulla tähtikuvioita.

Maaliskuussa käytiin PÖLLÖRETKELLÄ, jolloin pöllöjen huhuilu lupaili jo kevättä.

Huhtikuussa KEVÄTRETKI suuntautui Hinnerjoelle Mäki-Mattilan tilalle, joka on uusi mahdollinen suojelualue.

Toukokuussa VILLIINNYTTIIN Koskeljärvellä. ASYS oli muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä järjestämässä suurta Koskeljärvi-tapahtumaa. Latosaareen teimme koko perheen luontopolun, lintutornissa ja yölinturetkellä olimme oppaina.

Kesäkuussa Eura-päivänä oli perinteinen EURAJOKIMELONTA. Osa porukasta hääri samana päivänä Ruukinpuiston kesätorilla. Kesäkuussa oli myös Kiukaisten Wanhon Apteekin puutarhan NIITTO. Lisäksi Ruukinpuistossa niitettiin terassitalon alapuolinen niitty.

Elokuussa tehtiin YÖN YLI RETKI Koskeljärven Isoluodon saareen, jossa iltaa istuttiin nuotiolla ja nautittiin loppukesän upeasta luonnosta.

Tervetuloa mukaan retkille!

Päivi Sandelin, ASYS retkivastaava

TULEVIA RETKIÄ:

14-15.10.2017 SYYSRETKI Kuhankuonoon, jossa yöpyjille mökkimajoitus ja saunomismahdollisuus. Suunnitelmissa päivä- ja iltapatikointia Kuhankuonolla.

Lisätiedot ja ennakoilmoittautumiset Päiville ja Erkille.

2.12.2017 PIKKUJOULUT Säkylässä Areenan takkatuvalla. Ilmoittautumiset 25.11. mennessä Niinalle.

Tiedot kerhon retkistä ja talkoista julkaistaan myös yhdistyksen kotisivuilla:

www.sll.fi/alasatakunta ja FB:ssä Luonto ja ympäristö ASYS.

Retki- ja talkookerhon toimintaa:

Retkille ja talkoisiin kutsutaan kerhon sähköpostilistan välityksellä. Listaa ylläpitävät ja retkiä suunnittelevat retkikerhon vetäjät.

Jos haluat liittyä kerhon sähköpostilistalle, niin laita viestiä

Erkille erkki.jaakohuhta@dnainternet.net tai Päiville paivisandelin@suomi24.fi

Ala-Satakunnan Ympäristöseuran yhteystiedot

puheenjohtaja: Niina Laihonen, 040 5761738, niina.laihonen@dnainternet.net

varapuheenjohtaja: Janne Liikanen, 050 3223563, janne.liikanen@aura.fi

sihteeri: Lassi Kauko, 050 5453628, lkauko@netti.fi

jäsen, retkivastaava: Erkki Jaakohuhta, 0500 125215, erkki.jaakohuhta@dnainternet.net

jäsen, jäsensihteeri: Elli Salminen, 050 5551773, elli.salminen@suomi24.fi

jäsen, retkivastaava: Päivi Sandelin, 050 5168350, paivisandelin@suomi24.fi

jäsen: Seppo Varjonen, 050 5607357, sevarjo@saunalahti.fi

varajäsen: Mervi Utria, 040 7054015, digitus@netti.fi

varajäsen: Seppo Saari, 0400 801151, seppo.saari@pp.inet.fi

varajäsen, viestintäsihteeri: Rami Saarivuori, rami.saarivuori@outlook.com

Hallituksen ulkopuolelta:

taloudenhoitaja: Paula Saarivuori, 050 3404677, saarivuoripaula@gmail.com

viestintäsihteeri: Heli Vainio, vainio.helielina@gmail.com

Ympäristöuutisia
ja paljon muuta!

Paras paikallinen
uutiskanava

ALASATAKUNTA✱

www.alasatakunta.fi